

Motion

1976/77:477

av fru Theorin m. fl.
om forskning rörande akupunktur, m. m.

Akupunkturbehandling för att lindra smärta har använts sedan flera tusen år i Kina. I slutet av 1950-talet började sjukhusanställda i Shanghai att använda akupunktur för att lindra smärta efter borttagande av tonsillerna, varvid man fann att den också var antiinflammatorisk. Detta ledde till de första tonsilloperationerna med akupunktur som bedövningsmetod.

Akupunkturmetoden går ut på att smala nålar sticks in på vissa specifika punkter i huden. Punkterna stimuleras genom manuell vridning av nålen eller genom elektrisk stimulation. Under de senaste åren har metoden tilldragit sig stort intresse över hela världen både bland allmänhet och forskare. I Frankrike och Schweiz är akupunktur helt accepterad, medan på andra håll intensiv debatt och forskning pågår. På många håll är man fortfarande skeptisk, framför allt troligen för att akupunktur är svår att förklara med västerländska medicinska orsaks- och sambandsteorier. Enligt uppgift vid en studieresa i Kina sommaren 1973 hade man själv ännu inte klarlagt vad som orsakar den totala avskärningen av smärta vid akupunktur-operation.

Enligt en rapport från år 1971 hade totalt mer än 400 000 operationer av 250 olika slag utförts i Kina under akupunkturbedövning. Den äldste patienten var 81 år och den yngste två dagar. Andelen lyckade fall rapporteras vara 90 %. Vid vårt besök uppgavs också siffran 90 %, och som lyckade fall ansågs endast de vara där ingen annan form av bedövning gavs. De fall där akupunktur behövde kombineras med kemiska anestesimedel bedömdes som misslyckade. Särskilt goda resultat (98 – 100 %) uppper man för strumaoperationer.

Ett japanskt forskarlag studerade sommaren 1972 akupunkturbedövning i Kina vid olika sjukhus och läroanstalter och har i sin rapport beskrivit fördelar och nackdelar med akupunkturbedövning. Klart medvetande och normala fysiska funktioner med bl. a. blodcirkulation, njurfunktion och rörelsefunktioner oförändrade gör att patienten under operationen snabbt kan meddela sina upplevelser och möjliggör ett positivt samarbete med personalen. De efteroperativa smärtorna minskar och försvinner snabbt, och en tidig rehabilitering blir möjlig. Inga biverkningar med undantag av mycket sällan observerade svimningar på grund av ångest hos patienten har noterats. Metoden är enkel, ekonomisk och lätt inövad och utrustningen är okomplicerad. Inövningen sker på kort tid – två veckor till en månad bedömer

man som tillräcklig tid för inläring av punkternas lokalisering och effekter samt basal meridianteori. De nackdelar man registrerar är otillräcklig effekt vid psykisk oro samt illamående och bukspänning vid vissa operationer. Synnerligen viktigt för operationsresultatet är en optimistisk inställning hos patienten och en nära kontakt mellan patienten och personalen. Det kan därför vara viktigt med terapeutisk akupunktur en tid före operationen för att patienten skall bli förtrogen med nåleffekten, liksom andningsövningar inför vissa operationer.

Intresset för akupunkturbehandling är mycket stort hos allmänheten, beroende på de nästan mirakulösa behandlingsresultat som anges uppstå. Något hinder för lekmän att använda akupunkturmetoden finns inte. Risken för felaktig behandling är dock större ju bristfälligare kunskaper om anatomi utövarerna har. Någon av samhället legaliserad utbildning i akupunktur finns inte.

Det är i och för sig av intresse att utreda mekanismen i akupunkturbedövningen och vetenskapligt bevisa vad som sker enligt västerländskt synsätt, men lika viktigt är att vi snabbt lär oss utnyttja de erfarenheter och kunskaper om för oss nya metoder i smärtlindring som akupunktur synes vara. Den eviga sanningen finns säkerligen inte bara hos de svenska forskarna och myndigheterna.

Som socialutskottet vid tidigare behandling anför, kan den smärtsblockeringseffekt som sätts i gång genom bl. a. akupunktur komma att öppna nya möjligheter för behandling av långvariga smärttillstånd och kanske också funktionella rubbningar. Inte minst mot bakgrund av de förväntningar som finns kring akupunktur hos många människor är det angeläget att ett aktivt intresse visas från de ansvariga myndigheternas sida.

Det kan med rätta synas förmätet att inte acceptera en behandlings- och bedövningsmetod med hänvisning till att fullständiga bevis saknas i vårt land för metodens absoluta värde samt vetenskapligt bevis för vad som sker vid exempelvis smärtsblockeringen alldenstund mångårig kunskap och erfarenhet av akupunktur finns redovisad bl. a. i kinesisk vetenskaplig litteratur. De kemiska läkemedlens effekter bar som bekant inte alltid varit eller kunnat vara bevisade.

Då akupunkturmetoden synes vinna allt större intresse, är förhållandevis enkel, ekonomisk och lätt inövad bör enligt vår mening utredning snarast genomföras om legaliserad utbildning i såväl akupunkturbehandling som akupunkturbedövning för i första hand läkare och sjukvårdspersonal. För att studera och lära om akupunktur bör bred kontakt etableras med Kina och kinesisk undervisning i akupunktur.

Vi hemställer mot bakgrund av det anförda

att riksdagen ger regeringen till känna

1. behovet av forskning kring akupunktur,
2. att kontakt med Kina och kinesisk utbildning i akupunktur bör initieras.

3. att utbildning i akupunktur som behandlings- och bedövningsmetod bör utredas.

Stockholm den 21 januari 1977

MAJBRIIT THEORIN (s)

JAN BERGQVIST (s)

i Göteborg

MATS HELLSTRÖM (s)

STURE ERICSON (s)

i Örebro

KURT HUGOSSON (s)